

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

Ե. ՓՈՒՐՈՍՅԱՆ

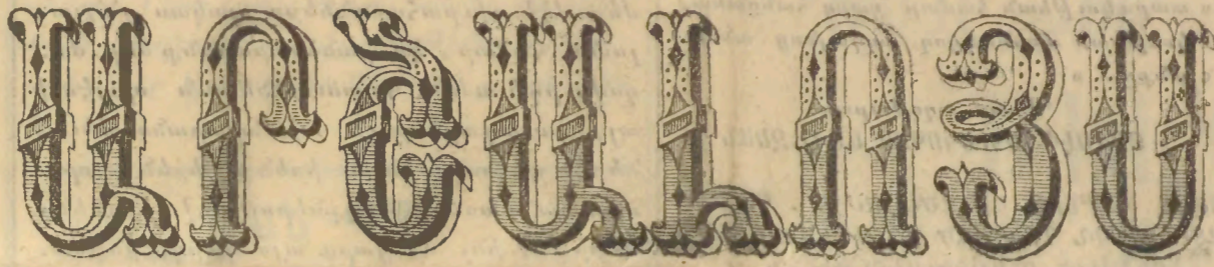
Լամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել առ Տնօրինարան ԱՐՄԵՆԱՅԻՆ ԿՐԿՐԻ ԳԱԽԻԷ (Եգիպտոս)

Adresse:

E. TOROSSIAN

Direct. - propr. du journal Arménien

ARCHEALOUYCE LE CAIRE (EGYPTE)

Լ Ր Ա Պ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒԻ ԶՈՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՊԱՅՄԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՒՄ

Երկրորդ շաբաթ... 60
Վեցամս. 50
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐ
Տարեկան Ծրանք... 20
Վեցամսեայ... 12

ՊԱՅՄԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՒՄ
Եւ թղթատարի ծախքը
Խոնարհութեամբ վերջի է :

Խոնարհութեամբ ուղղութեամբ գրութիւնք
եւ չեն տրուիր :

ԱԶԳԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
Կանխիկ վճարելի են :

ՄԱՍԼՈՑ ՏԱԿ

ՑԱԽԵՐԳԻ ՀԱՅՐԵՆԵԱՑ

ԳՐԵՑ

ՀԱՅՈՐԳԻՐ

Անկեանքնիր բողոք. անպատու սպասու-
թիւն. 12 սրակի բաղնիքայնայ :

Գրին 10 դանիկան ողբ :

Բաժանորդագրութեանց և նուիրատու-
ութեանց համար գիտել :

Աղերսարարութեան Միջնորդ Եֆէնի Թէլ-
եանի և Գասպար Եֆէնի Իփէքեանի :

Գահիրէ և Արշալոյս յի Խմբագրութեան,
Պատ. Մ. Յ. Գրանճեանի, և Ի Շարա-Ապարիւլ-
Աղիզ՝ Տիար Կարապետ Երզնկացեանին :

Նուիրատուութիւնք պիտի հրատարակ-
ուին «Արշալոյս» յի միջոցաւ, նուիրատուներու
ընտրած անունով :

ՁԱԽԱԽԵՐ ԱՐՈՅՈՒՄ ՍԸ

Մարդկային գիտակցութիւնը երբեմն
այնպիսի խուսափուկ և թարուն երևոյթ-
ներ կը ներկայացնէ որոնք բոլորովին չու-
րը պիտի ձգէին դարեւ ի վեր գիտական
ընդունուած տեսութիւնները, եթէ դատու-
յութեան anormal վիճակ մը չ'ներկայացը-
նէին : Մտքի նոյնօրինակ երևոյթով կը
բացատրուի, վերջերս չ'եմ գիտեր ազգա-
յին ո՞ր Պատ. Ժողովին կողմանէ տրուած
վճիռը որ կուտ արամբանութեան կերպ-
կացութիւն չ'կամ ստիպող պարագայի մը
անհրաժեշտ արդիւնք նկատել՝ բացարձա-
կապէս անկապ կարկտան մը պիտի ըլլար
խոշոր և անբեկալայելի սխալի մը :

Յիշեալ Պատ. Ժողովը պիտուէի պատ-
մական և նուիրադործածած անբաւականու-
թեան պատճառաւ ստիպուելու է ինչպէս կրօ-
նագիտութեան դասընթացը և առ այս իր
բարձրագոյն վճիռն արձակելու է առ ի գոր-
ծադրութիւն : Ունի ժողովը իր պաշտօնա-
վարութեան միջոցին չ'պիտի ընէ թերեւ
այնքան խոշոր սխալ մը՝ որ անխուսափելի
եղաւ այդ որոշումը յիշանալով : Երբ ինչու
գործուած սխալը ամենէն աւելի կենսական
հարցին շուրջ կը դառնայ :

Սոյն ժողովի անդամներուն, խոնարհա-
բար կամ ոչ, գիտել կուտամ թէ՛ կրօնքի
գաղափարը կամ անոր էութիւնը ըմբռնե-
լէ շատ հեռի են. թէ՛ կրօնքի աղբեղու-
թիւնը պէտք չ'է ըմբռնել այնպէս, ինչպէս
որ ըմբռնեցին մարդիկ այլևայլ դարերու
միջոցին, լոկ պարագաներու և դէպքերու
ուղղակի ազդեցութեամբ : Եթէ երբէք կը-
րօնագիտութեան դասընթացը ըսելով, հըն-
դամատեանի քաղցեական առասպելներու
պատմութիւնը կը հասկնան, և կամ Ղովարի
աղիկներուն վրանբաց տախիբը, գերբնիկ
հրաշքերուն զրոյցը և հրէական գրական
նութեան մը պատմութիւնը կ'ենթադրեն,
երբէք չ'պիտի մեղադրէի սոյն որոշումը
խորհող անդամները, վտարելուն համար
դաս մը՝ որ արդէն մտքերու աշխարհ երե-
ւակալութեան առաջին բնաշխարհին ամենէ
բուն և խաթարիչ աղբեղութիւնը պիտի
ընէր թերեւս. անստուգութիւններու և

գերբնական երևոյթներու բացարձակ ազ-
դեցութեան տակ՝ երիտասարդ մտքերու
գաղափարական կանխահաս հետաքննող
ընթացքին օրէնքներու բռնաբարութիւն
դէմ, մարդկային իմացականութեան ամենակա-
տարեալ զարգացական վիճակը պիտի ներ-
կայացնէր : Հրաշքներու ներհայեցողու-
թեան և մարդկային գէպքերու մէջ,
տրամաբանօրէն թերի և անկերպարան վար-
դապետութեամբ, նութեականացուած են այն
բոլոր հոգեկան և զուտ իմացական տեսա-
կէաները որոնք միայն մտաւորական մա-
կարդակի մասնաւոր բարձրութեան մէջ կըր-
նան յարգ գտնել : Իսկայ բարեբաղդարար
կրօնքի սոյն դասընթացը բոլորովին կը
տարբերի այդ միակողմանի և ծիւղած ըմ-
բռնումներէն :

Նախ հայ եկեղեցական պատմութիւնը
եռնի դասընթացը անհրաժեշտ և առն-
թեակալ մասը պէտք է նկատել. ազգա-
յին կամ այլ զգացումներու ուժգնութիւնը
այնպիսի անըմբռնելի հոգեկան կապակցու-
թիւններ ունի յարակից պարագաներու
հետ, որ գիտական և հոգեբանական ամե-
նէ փափուկ տեսանկյունով վրայ հաստատ-
ուած են. և այս առթիւ զուտ ազգային ըզ-
դացումներու տեսակէտով, Պատ. ազգ. Ժո-
ղովը ամենէն աւելի անորամբանական
բանն էր որ բրաւ. մասնաւոր այս պարագ-
ան աւելի հակասական կը թուի ըլլալ երբ
ի նկատի առնենք թէ՛ տոհմիկ զգացումնե-
րով ստորադրուած տեսուչի մը պայտօնալա-
րութիւնը տակ կը ծնի սոյն պիտակ սկզբ-
բունքը :

Իբր քաղաքացի մարդ՝ կրօնքի գերը
ալ աւելի խոր ալ աւելի իմաստասիրական
կողմեր ունի. նախ՝ սպրեւելու հաւատքը կը
նեղնչէ. և այդ արդէն կրօնքի մտադրա-
բար, անհատական երկանկութեան գերագոյն
սկզբունքն է. սակայն կրօնքի դադարաբար
այնքան խոր տրամբանութեամբ մը պէտք
է ներշնչել, որ անոր ազդեցութիւնը մա-
տաղ մտքերու բացարձակ ձևն ըլլայ. գե-
րագոյն ըմբռնումի սոյն ներշնչումով միայն
բարոյական օրէնքները ճշմարտութեան ա-
մուր կուտաներ կը դառնան. հակառակ
պարագային, ցուրտ յուստեանութիւն մը,
ոչնչութեան անսպասելի փոշոյ լափլիզող
շունչի մը պէս պիտի գահաժողովէ ապագայ
սերունդին կեանքը. առանց բարձրագոյն
ըմբռնումի, գիտակից խոր հաւատքի, ապրող
և խորհող թեթեւութիւն մը հոգեկան հըս-
կայ աղէտքն է որ կրնայ աւերակ դարձնել
անհաստեան կենցաղը, շլատեւով անոնց
ձեռնարկէց և շլատեւով հոգին : Այս հոգեկան
գոթաբար զօհեցուած կը քարոզէ Թօլսթօ թէ՛
« փրկութիւնը քու մէջդ է միայն » : կրօն-
քը իր խոր համազման կամ հաւատքի ձե-
ւին տակ, բարոյական քաղցութեան գլխա-
ւոր ազդակ կրնայ ըլլալ ընկերական կեանք-
ի բուն կռիւներու յաղթութեան : Առողջ
բարոյականը, որչափ որ մաշած ըլլայ այս
բարձր բարոյագիտութեան գրչին տակ, միակ
à priori սկզբունքն է որ կը պատրաստէ
գաղափարներու կարճեղ հակայնք՝ դիմադ-
րելու համար ընկերական յարաճուն փո-
թորիտ կռիւներուն. արդէն բացարձակ ճշ-
մարտութիւն մ'է թէ՛ բարոյական կրօնքի
ազդեցութեամբ աւելի չ'նիւնչ է :

Առաջին ակնարկով մը, թերեւս կրօնա-
կան հինգած տեսութիւններով ահազու-
հան համազման վերագրուին ինձ. քանի որ
պաշտպանած սկզբունքս արդի պիտակ հա-
տե-nouveauté ներքու կարգէն չ'է, բայց ճշ-
մարտութիւն մ'է որ հիննալ չ'գիտեր և
մարդիկ աւելի երկանիկ պիտի չ'ըլլան եթէ
անոր թէկը կորսնցնեն. ընտանցական տե-
սութիւններ չ'են դարուս կրօնական վարդա-
պետութեան հիմը, այլ կարգ մը ընկերա-
կան-բարոյական սկզբունքներու կիրառու-
թիւնը և հաւատքի ըմբռնումին տակ խոր
և առողջ համազմաներու գաւառանքն է :

Պահանջել թէ՛ միայն կղերականներու
առանձնաշնորհումը ըլլար կրօնագիտութեան
դատաւանդումը, բոլորովին անշրջակայեաց
և սխալ պահանջ մը պիտի նկատէի. կրօն-
քը չ'ազդարձողները միայն փոխուէն մեծու-
ղի վարդապետութիւնը կրնան ըմբռնել. ս-
րովհետեւ հայ կղերներ յաճախ ապիկար և
խեղճուկ միտքեր են որոնք իրենց խանութ-
պանի soi-disant ճարտարագիտութիւնը կը փո-
խարեն հաւատացեալ միամիտ սրտերը չ'ա-
հարձող արուեստի մը մէջ՝ որ է կղերա-
կանութիւնը. հոն՝ անկեղծներ և հաւատքի
ճշմարտ պաշտօններն այնքան հազուա-
գիտ են, որքան խորտիչներ և կապուտ-
աչուի աղիկներ սուտանցիներուն մէջ. ուս-
տի աւելի տրամբանական է ըստ իս կրօն-
քի դասը յանձնել այնտարհականի մը՝ որ
փոխանակ խեղճուկ առասպելներու և այ-
լարանական բացատրութեանց, երիտասարդ
մտքերը սեւեւէր այն բոլոր ընկերական
պայմաններուն վրայ որոնք կը պահանջեն
գերագոյն սկզբունքի մը կուտ ըմբռնումը՝
կեանքի մէջ յաղորդելու համար :

Իբր վերջին ճշմարտութիւն պէտք է
խոստովանել թէ՛ կրօնքի և հաւատքի նոյն
օրինակ շերտիկ վերաբերումս թերեւ ժըխ-
տական գաղափարներու անկողնակալ ու-
սումնասիրութիւնն է որ եղբարացութեանց
ամենէն ճշգրիտ և տրամբանական հակա-
կիրար պատրաստելու անկեղծութիւնը կու-
տայ ինձ :

Ուստի կրօնքի գիտութեան դասըն-
թացքի մը անհրաժեշտութիւնը շեշտող սոյն
քանի մը սեղմ ճշմարտութիւնները՝ Պատ.
Ժողովին տրամբանութեան յանձնելով՝
գաղափարներու որոշման երկանկաբեր և
արդարանալի volte-face մը են բարեբա-
տիկ գրականներ պիտի ըլլար, որով պիտի
կրնայինք գաղափար մը կաղմել անոնց մը-
տաւորական մակարդակին բարձրութեան
վրայ :

ՀԱՅԿ-ԱՇՈՏ

ՓԱՐԻՋԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՅՐԱՆՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

ՄԵՐ ՆԿԱՏՄԱՐԲ
(Շարն. Ընկառող քիսէն)

Ասկէ դատ ուրիշ քանի՞ քանի՞ առիթներու
մէջ հրեայ ցեղը մեզի ֆրանսական չի հանդիսա-
ցաւ. առաջին անգամ մեր գոթաղութիւնը
ժխտող գրքոյի հեղինակը Հրեայ մը չէր : Ա-
սոնց վրայ դուք կրնաք աւելցնել հարեւաբար
հազարաւոր օրինակներ, առիթներ, դէպքեր
որոց մէջ հրեայն — ինչպէս պարզ՝ բայց ինչօք

կերպով կ'ընէ մեր ժողովուրդը — « Մեր մտեր
մարեց » :

Ուրեմն ցաւալի է Բոլ տը Գուստանգի և
Տրիւմօնի նման մարդոց — ինչպէս եւ այլոց՝
թեպէտ նուազ ծանօթ անկուրը :

Բայց խնդրեմ ըսէ՛ք. եթէ նոյն իսկ Ֆը-
րանսական սեւեակը միայն հայաստանցի լեց-
ուի, կը կարծէք թէ մեր վիճակը, շատ չէ՞,
գոնէ մազի չափ կը փոխուի՞ :

— Երբէ՛ք : Մեր վիճակը, մեր գրութիւնը
ինչ որ էր նոյնը պիտի մնայ, կը յիշէք ան-
չուշա այն անմտանալի առիթները, ստրա-
փիլի ամիսները, ուր արար աշխարհ մեր վրայ
կը խօսէր, մեր գոթաղութիւնները կը պատ-
մէր, ո՛ւր գանաղան երկրներու մէջ ժողովը-
րային մեծ ու պզտիկ միջոցները, ժողովները
հաւաքումներ տեղի կուտնային որոց մէջ երբ
քննի սրտածմելի, մերթ չ'իկողող եւ միշտ
հայաստան բունախոսութիւններ ու ճանր կը
կարգադրէին, կարտասանուէին, ո՛ւր քանի
մը պետութիւններու պատերազմական նաւերը
ժողովուրդ վրայ, պատկառելի թուով, աստ անց
կը վազվզէին, ո՛ւր մի քանի խոսարաններու
մէջ մեր խնդիրը կատարել հարցապնդումներու
եւ վիճարանութեանց առարկայ դարձաւ, ո՛ւր
գիւտագիտական թղթագրութիւններ եւ նո-
թեր իրարու հետ փոխանակեցին եւրոպայի մեծ
ու պզտիկ պետութիւնները, ո՛ւր վերջապէս
պիտանային ինչ մեզ ի նպատակներու քոնէ ար-
տաքին ձև. երեւոյթը կամ գոյնն ունէր... :

Մենք այդ իրարանցումէն ինչ շահե-
ցանք — Ձեքս : Ասոնք ինչ նետուանք ունեցան. — Ձեքս
ինչ կրնանք յուսալ օտարէն. — Ձեքս : Ուրեմն
միայնակ մ'ը միայնակ մ'ը միայնակ մ'ը
— անցեալ բոլոր կղերականներէն խաբուե-
լով — թէ ֆրանսայի չէ այլ ո՛ր ազգին որ կու-
ղէք, խոսարանը լեցուած ըլլայ հայաստանցիով,
մեր վիճակին նկատմամբ՝ բնաւ նշանակութիւն
չ'ունի : Որովհետեւ քրիստոնէական եղբարե-
բանական մտադրական գարեբն ալլաւս, աւա՛ղ
անցեր են... այսօրուան տրամբանութիւնը
եւսա՞նք եւ « մենք » բառերն են. ասոնցմէ
գուրս ուրիշ
բառ կամ ուրիշ բան մի փնտռէք : Ծրանացին
շատ լաւ կ'արտայայտէ այս միտքը իւր (ամեն
օք իր համար, իսկ Աստուած ամենուն համար)
առանձնը :

Ձե՛ք տեսներ, եթէ մի կողմանէ կարգայի
— մասնաւոր արեւմտեան եւրոպայի մէջ — մի
քանի յայտնի գրչներն ու խորհողներն հա-
մաշխարհային եղբարութիւն կը քարոզեն, ա-
ւելի քան վկայական փաստերու վրայ հիմնուե-
լով, ուրիշ կողմէ համազգայնականութեան ճշգ-
տումներն ու ժողովներն համազգայնական
քայլեր կ'առնեն դրական փաստերու վրայ հիմ-
նուած՝ նկատելի եւ նոյն իսկ չ'ապիկել ար-
դիւնքներ տալով... Իբր ապացոյց, տեսէ՛ք
համալատինականութեան համազգայնականութեան
համալատութեան, սիոնականութեան նկրտում-
ներն, անմիջական եւ հեռաւոր նպատակներն.
... որոնք կը փութանք բան, պատեւ կը բե-
րին այն գաղափարներու հիմնադրներուն եւ
վարիչներուն, որովհետեւ անոնք կատարեալ եւ
հետադարձ քաղաքացիներու աստուած ունին :

Այս ձգտումներն երբ գոյութիւն ունին,
ինչո՞ւ կ'ուղէք որ օտարն — անմիջական շահ
մը չ'ունեցող օտարն — իրապէս եւ արդիւնաւոր
կերպով մեզմով զբաղի : Եստ նոյն չէ այն ժա-
մանակն երբ մեր ժամանակի ամենամեծ քաղա-
քացիներէն մին կ'ընէ թէ՛ համաղջ հայերն չի
փոխեր ֆոմիւրացի գիտնորքի մը սակարկն հետ
կամ կը լինիք անուշադ թէ՛ վեհապետ մը՝ փոշ-
կելով հայերու գոթաղութիւններուն վրայ :
անմիջապէս մէկ միջոցով զրկած էր կամ նուր-
բած էր անոնց... բայց միջոցներէն մէկ սան-
գիմ իսկ սովեալ եւ սկզբը հայերու ձեռքը չի
հասաւ :

(Մնացեալը յաջորդ թիւով)
Մ. Ս. ԴԱԽԻՔ ԲԷԿ
EST-OUEST

Ա. Գ. Ա. Յ. Ի. Լ. ՈՒՐԻՐԵՐ

Եկեղեցու շարժ. Առաջնորդ Գերա. պատրի. Ս. Յովակիմ Եպիսկոպոս Արևելեանէ հետեւեալ երկու պաշտօնական նամակներն ստացած ենք և հրատարակութիւն:

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ԶԱՅՈՑ ԱՂԵՔԱՆԴՐԻՈՅ

Թիւ. 150 Աղեքանդորի 15 Մայիս 1902 Մեծ. Տիար Եղիշ Թորոսեան Տէր և Տնօրէն «Արշալոյս» Լրագրի և Գազէրի

Ներկայ տարւոյ 28 Մարտի ընտրութեանը կազմուած թաղ. Խորհուրդը լուծուած ըլլալով, ըստ հրահանգի Ազգ. Կեդր. Վարչութեան, հարկ տեսնուեցաւ հաստատելու Խորհրդակազմութիւն մը վարելու համար տեղւոյն ազգային գործերը, և որուն անդամ նշանակուած են.

- Վսեմ. Պօղոս բաշա Նուպար Առնապահտ
Սերգեյ Պէյ Բարթող Փօրն-»
Միհրան » Գաղթական Գաղթական
Մեծ. Գաղթական Գաղթական Առնապահտ
Մեծ. Գաղթական Գաղթական Առնապահտ
Վսեմ. Միհրան Պէյ Ռէյ իրան
Մեծ. Գրեգոր Եփ. Մելքոնեան
Չարհէ Եփ. Սըրապի
Խնդրելով որ շնորհ ընէք Ձեր ազգօրուս թերթին մէջ ծանուցանել զայս աստիճան առ թիւ:

Մնամ աղօթարար Առաջնորդ Զայոց եկեղեցու Յովակիմ Եպիսկոպոս

Աղեքանդորի 15 Մայիս 1902 Թիւ. 151

Մեծ. Տիար Եղիշ Թորոսեան Տէր և Տնօրէն «Արշալոյս» Լրագրի և Գազէրի

Կը խնդրեմ որ Ձեր ազգօրուս Լրագրի յառաջիկայ թիւին մէջ հրատարակել յաճիք հետեւեալը.

«Ասիկց սոսց Կարնոյ երկրաշարժէն և արկածախնդրու ի նպատակ համապահուելու մեծ ձեռնարկուած էր նախաձեռնելու Խորհրդակազմութեանը ազգայիններէն Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Արմենակ Եփ. Կամարակեանի, որուն անսպասելի արգելադրութիւն ի հաշիւ Փե. Առնապահտ ամսոյ մէջ (100) հարելը Փե. Առնապահտի գրեթէ 100 հարելը Կամարակեանի Կարնոյ Առաջնորդարանին ձեռք հասած հեռագրի մը շնորհով նորս. և նոր օգնութիւններու պէտքը, ներկայ. Տիար Պէյ իրանի աջ ամէն ազգայիններէն և որոնք որ կը փախաբէն օգնութեան և ձեռք կարգադրելու ազգ. Կեդր. Վարչութեան և ներքին, որ փութեան իրենց նպատակները և հասցնել Ազգ. Առնապահտ Եփ. Կամարակեանի մինչ ամսոյ վերջը որ աստիճան ապրիլ փութի սոսց համապահուելու և հաշիւը:

ԹԵՐԹՅՈՒՆ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ԶԱՅՈՑ ԱՂԵՔԱՆԴՐԻՈՅ (2) = ԱՆՏԵՔՈՒՆԷ = (Շարժ. Առաջնորդ Գերա.)

Յաջորդ օրը կ'օք թոճէ ներս թախանձեց դարձեալ ձեռքը սեղմելու համար և Լորտու չի համարակեցաւ մերժել. այս չնորմի սեղմումին մէջ կ'ը բոլոր կամքը հարկէ կը թուէր Երեստա- սարքը քէշ քէշ իրեն կը մտնեցնէր զԼորտու, և չուսիկ շարժումով մը շրթները գրաւ մանկ- կամար կ'ը գողգողուն թերթուս վրայ և նախ- այս անակիկալ բայց քաղցրիկ համարքէն խեղ- լայնի մնաց, յետոյ ամօթաւոր և կատարած հե- ոսկայն ուժգնութիւն: Բայց թոճէ, որ սոյն բա- ունը ունէր կ'ը բերին մէջ, վճարաբար կ'ապա- յուցանէր ներք թէ՛ ն, երեսակայական կարե- յարութիւն մը կուտար այս անմտուկ փայփա- յանքին, թէ՛ մէկ խոտով, աչքերուն վրայ արը- ուած համարք մը՝ ձեռքին վրայ գոչուած պտղը համարքին ոչ աւելի մտադրելի ոչ ալ վտանգաւոր բանի՛ էր: Վերջապէս Լորտու կը համարքէր և Լիկ համաձայնութեամբ մը, ան- կէց վերջ կը թողարկէր այս նոր գոչուածը:

«Ձեզ կը հարգեմ ընդ գրոյս հա- «տարակուելեան համար ցարդ հանգանա- «կութեան մասնակցող ազգայնաց անու- «անքը.» Մնամ աղօթարար ՅՈՎԱԿԻՄ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ

Ի ՆՊԱՅՏ ԿԱՐՆՈՅ ԱՐՇԱԼՈՅՍ Կ. ՊՈԼՍՈՅ Ս. ՊԱՏՐԱՐԱՐԱՆ ԶԱՅՈՑ ԱՂԵՔԱՆԴՐԻՈՅ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like Վսեմ. Պօղոս բաշա Նուպար 4000, Վարսակա պէյ Քէյ իրան 200, Մեծ. Տ. Յ. Մուսիսեան 500, etc.

Համազուտար 9103 75 Աղեքանդորի 12 Մարտ 1902

Աղեքանդորի 12 Մարտ 1902

Աղեքանդորի 15 Մայիս 1902 Թիւ. 151

Մեծ. Տիար Եղիշ Թորոսեան Տէր և Տնօրէն «Արշալոյս» Լրագրի և Գազէրի

Վսեմ. Պօղոս բաշա Նուպար, նոր խը- նամակալութեան կազմութեան առթիւ, պաշտօն առաջարկուած էր Վսեմ. Կարակա- և Արթիւր Բեկիւրեան պէյ իրան, որոնք սու- կայն իրենց յատուկ պատճառներով մեր- ժած են խնամակալութեան մասնակցել: Ա- ղեքանդորի չարքեր մեծ կորուստ մը ը- ժած են յիշեալ երկու ակնաւոր անձնա- շարժութեանց ազգային գործերէ մեկուսա- ցումովը: Մեծ. Տ. Յ. Մուսիսեան հետ կը մտնէր նոր համապահուելու գործին և համարակեանի կողմէն Կարնոյ մը սխալները որոնք տեղի տուած են Նոյնի վսեմութեանց մեկուսացման, և ի մտայն բազմ ունենանք վերստին ազգային շրջանակին մէջ տեսնելու զերկուք:

Նոր խնամակալութեան կազմութեան առթիւ կարգ մը ցատարները որոնք քա- ղարին յիշ. թեմապետ չի գտնուելու պատ- ճառաւ ազատ թողուած են, Սրբազան ա- ռաջնորդ. հօր հեռակայանալով ինչ ինչ բա- պառնակները որոնք և յայտարարք են թէ՛ ժողովրդային ցոյց մը կազմակերպել որո-

բայց երկնակալութեան վերջի անգամը պիտի ըլ- լար այդ թնջրուութիւնը:

Երեստարգ սիրտաբար բնականաբար ի բու- ռին ինչպէս նաև ի չարալ գործածեց այն նե- լողատուութեանը, շրթները այն օրը անգու- շտեմամբ իւր շրթները մեղմակի հպեցաւ Տիկին Սուրբի թերթին. ուստի այս յանգու- գործքին համար տեղի համարակեցաւ այն արա- ճարանութեանը որուն շնորհիւ ներս տնջերէն համարակեան մեծաշնորհը կըցած էր ստանալ:

Լորտու կրկին զայտարար, յանդիմանու- թիւններ տեղաց և Լորտու Երեստարգ ներս աչքին արցունքը սրբեկու տեղի-թողուած յի- ջոց մը չ'զատը կ'ը ոչ չարալ նոր համարք- ներ՝ զո, Լորտու ևս փոխարինեց. այսպէս եր- կու սարսփաւորներուն համար հեշտադի չարալ մը կարեցաւ:

չած են: Ինչպէս ամէն ազգի՝ նոյնպէս ալ մեր մէջ գերահասակները պակաս չ'ըլա- լուն համար. կը յանձնարարենք մեր ժո- ղովորդի ամէն հասարակական արգելի պր- ցաւարներուն արմարաբանութիւն- ներէն չի խորհիւ և իրենք զիրենք պա- տասխանատու ընթացքներու մէջ չի գնեն: Հերթ է ինչ որ ցարդ այս կարգի ինքնա- կու առաջնորդութիւնը խորհուրդներ:

Նորինոր խնամակալութեան մէջ Վ. Միհ- րան Պէյ Գաղթականի և Կարակալութեանը ա- հագին դժգոհութիւնն առթեալ է ազգա- յայց խնամակալութեան մեծի լըբեց և ա- «նոնց նէս միացաւ»: Այս բառերով ահա կ'արտայայտուի տիրող զայրոյթը: Մեծ. Տ. Յ. Մուսիսեան համար, չենք հասկնար այս իրարացումին պատճառը: Վ. Միհրան պէյ Գաղթական, որքան որ մեծ կը իրենց որո- շակել, յարապակի պարտականութիւն հա- մարեց մեկուսանալ ազգային խնամակալութեան օրն իսկ երբ անձնագէտ համարակեցաւ թէ՛ այց խնամակալութեանը ազգային օգ- տակար ըլլալու փափաքով չէ որ կը գոր- ծեն ալ իրենց անհատական էնթուսիս- րոն և կուսակցական նեղ կիրքերուն յա- ջողութեան համար, ինչպէ՛ գոտայտուել անձնատուութիւն մը որ իր խղճմանը քին համեմատելի գործ է: Մեծ. Տ. Յ. Մուսիսեան պիտի ծախահարներ ամէն անձը որունը, Վ. Միհրան պէյ Գաղթականի պէս, ազգա- յին կենսական շահերու. ըրբեմնումով մը, վարդապետական փշուն վէճեր իրենց սա- քին տակ կ'առնեն և ընդհանուր համարա- յութեան մը հիմնաքարը կը զեռան իրենց անձին օրինակով: Այս ճշմարտութիւնը ու- մանք կ'անուի կը հասկնան, անձը ուշ: Ինչ փայլով վաղ է անագան քան երբէք:

Կ'իմանանք թէ՛ կարգ մը անձեր Տիար Արթիւր Բեկիւրեանի ալ նորինոր խը- նամակալութեան մասնակցութեանը փափա- քէն կը նկատեն եղբ, մասնակցութեան անիկա կրնայ օգտակար ըլլալ վարժարանի յատկաբնութեան:

Կը պարանանք այդպէս մտածողնե- րուն վրայ: Կ'իմանանք որ Տիար Տէվազի- ճեան, վարժարանին խնամակալութեան փափա- քէն, անաս չ'բողոքով կը բերէր աշակերտ- ներուն, մանաւանդ մանկապարտիկ սանիկ- ներուն: Ընդ է որ խնդր պարտիկները նա- ին մեծապատուութեան պաշտօնէ քաջաւած օրէն ի վեր այդ իրենց համար անքան չը- քապարտիչ հաճոյքէն զրկուած են որ ժամա- տարար: Բայց կարծենք ատէ՛ զատ ուրիշ վրաս մը կը լինէ վարժարանը իր պաշտօնէ հեռանալովը: Ասոր ալ առաջը կրնայ առ- նալ, սակայն: Նորինոր խնամակալու- թիւնը թող հաճի ամենական հարկը զրուշի

մ'ալ մեկուսան քան կը թիւարդէր: Կ'արժ խո- ճով, մէկ կողմէն շատ աղաչ սնդրերով, և միւս կողմէ շատ մը զատ գիմարութիւններէ վերջ ժամադրամար մը որունը մտան համաձայնե- ցան, թոճէ, անարարութիւնը պահուել ի նախատե- սութեան, զարգանաբար վարձեց և կանաւորել առաւ ծառայով շրջապատուած ապագայ մը որ Սէվոյի ճամբուն վրայ կը գտնուէր: Լորտու ար- Սուրբ խոտացաւ անգամ մը երթալ — և մի- այն անգամ մը —

Սոյն էր այս վարարի մը որու սիրտաբար պատիւներ չ'ստացի կը բողոքար. նէ՛ նոյն պիտի գար կէս օրէ վերջ ժամը երեքի միջոցին և իւր կառքը կ'ը կ'ը թիւր Պրինսընտի խորհրդը, ուր թոճէ պիտի սպասէր ճամբուն վրայ:

Որքան զօր. իւր քրտորովն սարսուռն թանձր զարք մը ծածկած երանին, կատարին մէջ կ'ը կուտու՛ հոն հասաւ. կ'առքը ևս զրկեց ան- միջապէս, կը ստաւ թոճէն որ փոշոտ խոտի- ին վրայ արձանի պէս կեցած էր: Երեստարգը զուարթ զիջողով մանկամարդ կ'ը զիջ յեղեղի ստաւ. անոր թողուել զոր անձ- կանք սեղմեց իւր սրտին վրայ: — Կը տեսնա՞ք, ձեզի հաղապարհայն: մըր- մընչեց կ'ը, զո՛ւ էք: — Պատշաճութեան բարի էք Լորտու, ըսաւ և իրասարք թոճէ:

վարկ մը քաղարկի վարժարանի սանիկնե- լուն չ'օրոյսին համար, և ան տուն թէ՛ պղտիկները գոհ կը մնան թէ՛ մեծերը:

Կ'իմանանք թէ՛ Աղեքանդորի վար- ժարանի նախորդ տնօրէն Տիար Յակոբ Պէ- քարեան և անխախտաբար և անհնաճը- լուարար համարակաւ է իր ամենահամետ աշխատակցութիւնը բերել ազգայնաց խըմ- բակի գործունէութեան նոր ծրագրին:

ՅՈՒՆԻՍԵՆ

Մարտ հուշոյս, սիրոյ ծարաւ յոգեբուս Երթ մ'ապոփանք թախէ ժպտուն շրթներդ. Ծառնի սեռ վարդն ինչպէս հակած չի տար իտյս Պարուլին նեղ երգանքներն սիրտիկերս:

Զիբիւս հեք մը թաշի մեղմիկ ու խնկոտ Կիտիլ բարձու լանջող նորին մարմաչէն. Մէն մի հոտայն, բրգած ներքս արիւնտո, Կեանքին ժանգոտ՝ երկաթ սիրտս կը մաշէն:

Սիրտս կ'որովոր թող թեւաբէկ նուաղի Լանջող վրայ՝ հարաբերութիւն թրջուած, Արթիւր պէս հեքոտ, փոքրոտ կատարի Որ կը հասնի եղբերին վրայ փրկուած:

Ճանի՛, բու սիրտ մտոր չ'ուրի ինձ համար. Պանդոյր վրայ մտոր մ'եղաւ կեանքս յաւաւ. Հոգիս դարձաւ սրտը թախէն այն յիմար Կոնակ մը յոյզ օր պիտի՛ փշրի կեանքին հետ:

ՓԱՆԻՒՅԻ

ԱՆԻՒՅԻՆԻ ԴԱՍ

Երեստարգ մը պատրաստ է ուսուցանել ալ զերկուք և ֆրանսերէն լեզուներով խօսել և թղթակցել զիւրօրուսը եղանակաւ և զիւրա- մասնակի պայմաններով:

ՍԱՐՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԹՈՒՐԻՒՄ. — Թանձր կը քալենք հե- տեալը:

Պօղոս մէջ զրոյց կը շրջի թէ՛ կայսե- լական կանանցի երկրորդ պարտ Արարիւս աքարաւած է, որովհետեւ կը կարծուի թէ՛ սուլվանին դէմ լարուած թախարթի մը առթիւ յանդարտու նկատուած էր Արթիւն պալատականը միշտ կը կատակներ թէ՛ կայ- սերական պալատին շուրջ միշտ դատաճա- նութիւններ կը կազմուէր: Զար Նրինակ, «Պէրլինէր թակեպալթի» թղթակցելը կը տեղեկագրէ թէ՛ վաճառատուն մը շրջուն պաշտօնական ձեռքակալուած է որ իւր յա- ճախարկներէն մեկուն կը տանէր գերման վաճառատունէ մը գնուած՝ մարմնամարդի

և Երեստար քով սմարտի աղոր օրէն և պայծառ արեւէն զո՛ւ, ուստի ճամբն յամրա- ընթ քալել սխալ:

Մայիսը կ'սկսէր և բացարձկ կերպով լուսաշող առաւօտ մ'էր ասիական պէտք չէ վըս- տահել Մայիսի այս պատուներուն, որ սքանչե- լի օր կը խոտանան և յետկարծ հով մը ամէն քան կ'աւրէ յանկար:

Մինչ երկու երեստարները առանց ա- ճ սպարելու կը յանձնարարին, Պե-Մեծտօրի կողմին ծանրութիւն կուտուէր խնդր, սեռ ամպեր սկսեցին բարձրանալ. յանկարծ գիբիք սեւցած անգղաբար ձածկելով արեգակը, որ կը մը- թագներ: Գիշ վերջ վտար քանի մը կաթիլներ ծակեցեցին ճամբուն առաջը, և Տիկին Սուրբի մաքուր հոտանոցը բռնեցին: Վերջինը գար- նան թիթիւ շրջապատ մը և նորք կոշիկներ հաղած ըլլալով, սկսաւ շփոթիլ:

— Գեւ շատ նեղ է և առաւարդ չ'հարցոյց նէ թոճէն:

— Ինչո՞ք մը մնաց միայն, պատասխանեց երեստարը: Անկէ արդ սկսան քալել, բայց հազիւ թէ հարկուր քաջ ստած էին, երբ շարքը սկսաւ. անձերն այնպիսի կատարի և ևերկոտ, ին փոթորիկ մ'էր այս որ անխախտի մը մէջ կ'զոտէր զայս և ճամբաները ճանհնկերս կը փոխէ:

Թարգ. ԱՅՐ-ԻՆԵՆ (Շարժակալիկ)

ԳՐԱԿԻ ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԼ ՔՈՆԵԱՆ ՍԻԿԱՐԵԹՆԵՐԻ

ՀԱՆՈՂ ԹԻՒՆԵՐԸ 26 ԵՆ

1 Պարզ	Ֆրանգ	100	100
5		40	200
10		20	200
10		10	100

Համագումար ֆրանգ 600

Վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ Գ. Գ. Լրտի և Բնկերութեան գրաստանը, երբ 3500 սուփ սիկարէթները որոնք վիճակահանութեան նիւթը կը կազմեն, սպառին:

Շահող թիւերու փոխարէնը անմիջապէս պիտի վճարուի վերոյիշեալ գրաստան միջոցաւ:

Այն պարզները որ վիճակահանութեան տեղի ունենալէն մինչև 15 օր չեն գանձուիր, պիտի յատկացուին Գահիրէի մէջ հաստատուած բարեգործական նպատակաւ ընկերութիւններու:

Տուները ձրի պիտի տրուին ամէն անոնց, որոնք Հին Չապիթի Մելքոնեան Վճարատունէն 100 սիկարէթ պարտեակող սուփ մը կը գնեն 9 դր. ուղի:

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԷ

ՔՈՍՏԱՆԻ ԵՒ ՄՈՍԿՈՎԻՆԻ ՄԱՆՔ. — Բընտարի տը Մոսկովէն, ժողովրդական հանրաժողովի վիպագիրը, մեռաւ 78 տարեկան: Անոր մօտի մէջ ծնած էր և նախ աշակերտած école des Chartes-ի մէջ 1848ի քաղաքական շարժումներուն մէջ իւր դերը ունեցաւ. քաղաքական գաղափարները հրատարակեց և canard անունով պատերազմաբան թերթի հիմնեց:

Քոստանի տը Մոսկովէն յետոյ ինքինքն նախընտրեց թերթի վիպագրութեան. վէպի ահագին արտագրութիւն մը ունեցաւ: 40 տարեկան հասակին մէջ արդէն հարիւր վէպեր գրած էր, որոնցմէ մի քանին անհուն յաջողութիւն ունեցան:

Քոստանի տը Մոսկովէն իւր վէպերէն հանց շարք մը թատերգութիւններ. մասնաւոր մին՝ «Տալալա» աշխիւր, թատերական մեղադրանքի ձեւին յայտնակարգ եղաւ, որ թէ՛ Բարիքի և թէ՛ գաւառներու մէջ անհասարակ ներկայացումներ ունեցաւ:

Քոստանի տը Մոսկովէն ահագին հարստութիւն ունէր, բայց 1881ին ծագած ահուկ կրակ մը մոխիր դարձուց իւր բնակարանը և հաւաքածոյները, որոնք 500,000 ֆրանքի արժողութիւն մը ունէին: Յետոյ հուսկաւոր վիպագիրը Քոստանի մէջ չիւնել տուաւ ուրիշ շատ սիրուն ընկարան մը ուր ապրեցաւ մինչ իւր մահը:

ԾԱՆՈՒ ԶՈՂ

ԴԻՐԱՄԱՍՏՁԵԼԻ ԳՆՈՎ

Այն-էլ-Շէմի երկաթուղոյ կայարանէն մուտքուրապէս սասը վայրէջան հեռուորութեամբ 1000 քառակուսի մէթր ծախու հող մը կայ:

Գնել փափաքողը կրնան գիտել «Արևոյ» թիւագրութեան, պէտք եղած մասնաւորութեան տեղեկանալու և համաձայնութեան պայմաններուն վրայ բանակցելու համար: 265 - 67

ՆՈՐ ՖԱՊՐԻՔԱ

Անխառն գիպիկ և մարիպաշի

Օգի գործողներուն աչքը լայն էր, երկնց գործը եղաւ: Ո՞վ կը մտածէր թէ Եգիպտոսի մէջ ալ խաչի թիւի խառնուրդէն ազատ չածիչ գիպիկ ու մարիպա պիտի կրնայ պատրաստուիլ: Բայց այս խոսքին տարակուսողները պիտի գարմանան, երբ փորձով հաստատեն թէ՛ ի Գէնի-Սուրէն նպարայմ ճառ՝ Տիւրք Օննիկ Նաշեան յաջողած է գիպիկը և մարիպան առանց ալքոլի օժանդակութեան պատրաստելու իր նոր ծագութիւնը մէջ:

Երոպայի մէջ գիւտեալ հեղինակները միջիններով կը վարձատրուին. մինչդեռ հաս Օննիկ Նաշեան կ'ուզէ որ ամէն օր իր առանձին համար մէկ կարն գնէ, նպատակ ըլլալով որ իր սպարաբին գուտ չամիչ ըլլալը հաստատուի վերջ ուրիշներ ալ պիտի պատրաստեն:

Գնել փափաքողները պէտք է գիտեն:

Ա. Տիւրք Օննիկ Նաշեանին, Գէնի-Սուրէնի նպարայմ ճառի խառնուրդը:

Բ. Եգիպտոսի Գաֆէ Նարիշի գիմար 8 ձիւտն Հէքիմեանի մասնաձեւիցին:

Գ. Ապահիկ պատեակարանի գիմար 8. Օննիկ Նաշեանի մասնաձեւիցին:

255-280

Այս խմբակին մէջ թէև արժանիքի նշանակումներ չ'կայ, բայց ինչքալ անոնց կը յորմարի, որպէսզի յատուկութիւնը սահմանափակուի իր բարեկամներուն շրջանակին մէջ:

ԿՐԱՆ ՊԱՐ

Վազը կերակի 18 Մայիս, կէս օրէ յետոյ ժամը ճիշտ 6 ին. Բրոք. Գ. Թօնայի եւրոպական մարտի խումբը՝ գաղտնի ընկերակցութեամբ պիտի նուազէ եւրոպական գեղեցիկ և ընտրեալ կտորներ:

Աւելորդ է հրաւիր ուղղել մերայնոց, նկատի ունենալով նուազած ուսած խմբին արժանաւորութիւնը և մանաւանդ ԿՐԱՆ ՊԱՐԻ հովասուն գիրքը և անթերի սպասարկութիւնը:

ՄԻՍՍՔ ԱՐԻԹ ԵՒ ԸՆԿ.

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Միտի ըսածին նայելով՝ եւրոպացի ճարտարագէտներ հանրային շինութեանց նախարարութեան ներկայացուցին տեսակ մը փոշի որ կընայ հրդեհ մարել ի՞նչ որոշ քանակութեամբ նետուի կրակին վրայ:

Այս փոշիով եղած փորձերը կատարուած յաջողեցան. կը կարծուի թէ այս փոշին քիւրս 60 տանկան կ'արժէ միայն:

Չակաբիկէն կը տեղեկագրեն աղետալի հրդեհի մը լուրը. էլ Գանէյոցի հրդեհի միջոցին, Կարիբիեան միջօրեայական ընկերութեան անգամներէն իրով քահանաներ և ֆրանսական զորքի ուսուցիչ Սաաթը Էֆ. ձեռնակ-ակնոցներով կը դեմին հրդեհին ընթացքը: Քանի մը բնիկներ որոնք բնակարանները այրած էին արդէն, կարծեցին թէ՛ քահանաները հրդեհը կը բարձրէին իրենց ակնոցներով, ուստի գանդը չըջուպատելով բռնուցքով և գաւազանով սկսան ձեռն ֆրանսացի քահանաները՝ որոնցմէ երկուքը ծանրապէս վերտուրուեցան:

Ստիկանոթեան հրամանատարը և ջրհան կիրները միջամտեցին և յարձակուները ձերբակալելով բանտարկեցին:

Ֆրանսական հիւպատոսարանի գործակալատարը միջամտեց:

Գահիրէի Հելլենական գաղթականութեան անգամ Ռոսթոլից պէյ, Աղեքանդրոս գնաց Խորիկին ներկայացուցին: Մէնչովի բաշային ի նպատակ աղերսագիր մը՝ յանուն հելլենական գաղթի:

Աղեքանդրոսի լրագիրը մը կ'ըսէ թէ՛ երիտասարդ հորատացի մը որ խալմութիւնը ընդրեած էր, Բիւսթէմ Ապպաս անուանուեցաւ: Լրագրին ըսածին նայելով՝ կ'ըստփոխ երիտասարդը Բարձր. Խորիկին ներկայացուցած է աղերսագիր մը որով պէյի արտոս և կառավարական պաշտօնատան մէջ տեղ մը կը պահանջէր:

ԱԶԳ

ԼՍՍՐԱՆ ԸՆԹԵՐՅԱՏՈՒՆ

Ընկերութեան անդամները և բոլոր շահագրգռուող ազգայինները կը հրաւիրուին Ընդհ. Ժողովոյ տարեկան գումարումին՝ որ տեղի պիտի ունենայ առաջինից կիրակի 18 Մայիս, երեկոյան ժամը 8ին, Մատթիա սրճարանին մէջ, ընթերցատան հեռուարութեան պատճառաւ հասարակութեան դիւրամտաշէլի ըլլալու համար:

Օրակարգ

1. Տեղեկագիր և Հաշուեցուցակ նախկին Գործ. Վարչութեան:
  2. Ընտրութիւն նոր Գործ. Ժողովոյ:
  3. Ընկերութեան վերաբերեալ այլ և այլ կարևոր խնդիրներու մասին կարծեաց փոխանակութիւն:
- Աւելորդ չըլլայ թերևս հրապարակաւ յայտարարել թէ Ընկերութիւնս, հիմայ աւելի բուն կրթք, կը կարծուի նոր գործիչներու, նոր ուժերու:
- Կուսով կ'ընենք ուրեմն մեր բոլոր կամքի տէր երիտասարդներուն որ ներկայ ըլլան այն խիստ կարևոր գումարումին, ու իրենց բարոյական աջակցութեամբ նոր զարկ մը տան այսպիսի ազգային հաստատութեան մը:

Հրատարակ Վարչութիւն (Կնիք)

մէջ գործածելի պարանէ սանդուղ մը. այդպիսի սանդուղի մը գնումը՝ ոտակաւ նութեան մտքին մէջ միայն կատարներ կրնար արթնցնել. այս առթիւ վտանգիկ ապացոյցներով հազիւ կրցան ստիկանութեան միտքը հանգարտեցնել:

Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ՛ Թաստոսի կողմէն մէջ ուժգին ընդհարում մը տեղի ունեցեր է ոտականներուն և ժողովուրդին միջև, որու միջոցին հարիւրի չափ մարդ և կին մեռած են. ընդհարումին պատճառը՝ նոր ծուրքերով վճարան համար ժողովուրդին մեքոմն է:

Կ. ՊՈԼՍԷՆ 6 Մայիս թուականաւ կը հեռագրեն թէ Մովզեբեան գործարանը կանոնաւոր վճարումներ չ'ըրատանալուն համար, Տրիպոլիոյ յատկացեալ 60000 հրացաններու մատակարարութիւնը մերժած ըլլալով, կառավարութիւնը որոշեց մայրաքաղաքէն ընել հրացաններու այն հայթայթումը:

Պոլսոյ նուազանի գործաւորները գործադուլ ըրին և իրենց թոշակները պահանջելու համար վարչութեան շէնքին առջև ժողովեցան: Բայց անոնցով որ իրենց պահանջներուն դէմ վարչութիւնը անտարբեր կը գտնուի՝ ցրուեցան առանց վերաբերելու իրենց աշխատութիւնը:

Տիւրքիայէն կը զեկուցանին թէ աւրիւնային ընդհարում մը տեղի ունեցաւ Տիւրքիայի մէջ, Ռիզա պէյի և Պայրամիլիցի զորուն միջև. առաջինը յայտնական ըլլալով վանեց իւր հակառակորդները՝ այրելով անոնց տունն ու տեղը և երկու պետերն ալ Մուսթաֆայի Կալմարներն են:

Կայսերական ծովային սպայ, տեղակալ Թահիր պէյ, իւր նաւային զինուորական պաշտօնը լքեց և Տրիպոլիոն փոխաւ: Մալթայի Օմի. Հիւպատոսը իւր վառարարութեան տեղեկագրեց թէ՛ յիշեալը Մալթայի կղզին կը գտնուի. ուստի ի բացակայութեան վեց ամսուան բանտարկութեան և ատիճանադրութեան դատապարտուեցաւ որով քաղաքային իշխանութեանց արտօնութիւնը արտուցաւ ի դէպ վերադարձի ձերբակալել յիշեալ սպան:

ԲՈՒՆՈՒՄԵՆ Կը ծանուցանեն թէ՛ Սերպիոյ նոյնիսկ նախկին թագուհուհոյն՝ որ այժմ Բոյնիս կը գտնուի՝ մտակալ ամուսնութեան լուրը անհիշու է: Իր կամով կուտեան գաւառները կրօնական համադրումով և լեզու է: Թագուհին Իտալիա եկած է իր քոյրը Կիթա իշխանուհին տեսելու որ Ֆիւրինցա ծնած է. թագուհին ալ հոն ծնած է 43 տարի առաջ:

Լորտ Մէթուէն գրեթէ իր վերքերէն դարմանուած է, կը կարծուի սակայն թէ դժուարը զօրավարը քիչ մը կազ պիտի մնայ:

ՈՒՊԱՍՏԱՐՈՒՆ Կազեթը քր Սէն Բէրթրապուրի կը գրեն թէ, այդ քաղաքին բնակիչները որոշք են ընկերութիւն մը կազմել թուրքախնի ծախմանը դէմ:

Թուրքախնի աշխարհին մէջ տարեկան 5 միլիոն զո՛հ կ'ընէ, այսինքն միջին հաշուով օրական 15000 հոգի: Միայն Ռուսիոյ մէջ թուրքախնի օրական 1500 հոգի կը մեռնին: ԱՄԲԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԼՈՐՏ ՌՕՊԸՐԻՓՈՒ ԴԵՄ. — Եստ մը անգլիական լրագրիչներ կարտագրեն «Մէթրոպոլիտը» լրագրիչը յօդուածը քաղաքական խիստ քննադատութիւններ կը պարունակէ Լորտ Ռօպըրթսին և Ուար Օթֆիլսի մէջ բռնած վարչային գործիքներէն:

Մէթրոպոլիտը կ'ըսէ որ, նկատուած թիւերը և օճանակարութիւնը աւելի քան երեք կ'աճի հոն. և ոչ միայն սպաններ, այլ՝ կատարողական նախարարութեան հետ պաշտօնեղ բոլոր պաշտօնեաներն անգամ ստիպուած են գիտել Լորտ Ռօպըրթսի ցեղին վերաբերողներուն:

Սընձեյ Սըն թերթը այս նիւթին վերաբերեալ չարք մը տեսակցութիւններ կը հրատարակէ, և զօրավար մը՝ կէտ առ կէտ կը հարցատէ այս անբարոյանութիւնները, կարելով որ՝ նոյն ինքն Լորտ Ռօպըրթս յանցաւոր չէ, բայց նա բոլորովին ինքզինքը գրած է զինք չընկալաւոր խմբակին ձեռքը:

ՅԱՆՉԵՆԱԿԱՆՍԱՐ—ԳՈՐԻՍԿԱՆՍԱՐ
ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՐԶԵՆԳԱՆ
Ի ԳԱՀԻՐԷ-

Գահիրէէն և շրջակայքէն կ'ընդունուին Պօլիս, Վենետիկ, և արտասահմանի ուրիշ կեդրոններ գտնուած ամեն տեսակ գիրքերու, ինչպէս նաև Զամպուրիի, Պրոնտիկի վիճակահանութեանց տօմսակներու, Եգիպտական Քրէտի Ծօնսիւնի, Բուսիլի երկաթուղւոյ բրտեմներու, և գարձեալ ամսավճարներով արժէթղթեր ձեռք բերելու յանձնարարութիւններ կային:

Արժէթղթերու, վիճակահանութեանց վերաբերեալ ապագան ընկեր ըլլալու են կանխիկ փոխել միջոցաւ: Գիրքերու համար կարելի է նախապէս կէսը զրկել և մնացեալը զօրոք ուսկարտի միջոցով վճարել այն պահուն, երբ յանձնարարութեանը զրկուին իրենց հասցէներուն:

Մինչև 20 զրոյ արժէթով յանձնարարութիւններու համար Եգիպտոս (5 միլիոն) նոյն գրօշմանով կ'ընդունուին:

Փոխադրութեանց, թղթակցութեան, մաքսի կային ծախսեր միշտ յանձնարարողներուն կը պատկանի:

Հասցէ
GARABED ERZENGATZIAN
Rue Abdul-Aziz
227 — 301 Caire

ՃԱՊԱԿԱԳՈՐԾ
ԳՐԻՒՊՈՐ Մ. ԳԱՅՍԵՐԼԵԱՆ

Շարա Մուհամմէտ Ալիի սկիզբը
Խաչատուրեան Եղբարց Դեղատնիկն մօտ

Երկար տարիներ փորձ վարպետներու քով աշակերտելով, վերջերս ալ շապկագործ հանրածանօթ Տիար Հ. Փափաղեանի քով չորս տարիներ աշխատած ու ստացած է արհեստին հմտութիւնը, և ուսումնասիրած բոլոր նորութիւնները:

Այժմ մասնաւոր աշխատանոց մը բացած է Շարա Մուհամմէտ Ալիի սկիզբը և պատրաստ ունի ու մասնաւոր չափի վրայ կը պատրաստէ շապիկներ, անդրավարտքներ, գիշերնայններ, շապիկներու օձիքներ (Փօզոլ) և թեւոցներ:

Շապիկի նորոգութիւններ ամենամեծ խնամով:

ՉԱՓՈՒՈՐ ԳԻՆԵՐ

275

ՏՕՐՔԵՐՈՐ Ս. ԹԱՎՄԻՉՕՖ

Մասնագէտ Դադիակաւս ախտի և
միզակց քարորոտման

Փորձառու բժիշկ արդէն Պօլսոյ և Փոքր Ասիոյ կողմերը տարիներով իւր արհեստը ի գործ դրած և և յետոյ Փարիզի հիւանդանոցներուն մէջ ներքին հիւանդութեանց համար իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով վերջերս ժամանակ մ'ալ Սօֆիայի Կեդրոնական հիւանդանոցին մէջ աշխատելէ հետք, այս անգամ եկած հաստատուած է ի Գահիրէ և իր բնակութիւնը կը գտնուի Շարա-Ապիլ-Ալիզի սկիզբը Օմանիյէ Դեղատնիկն ճիշտ դիմաց:

Կը գարմանէ նաև զանազան տեսակ շրջալին տիպարութիւնները և լիք քարականոթեան միջոցաւ:

Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի իր տունը կէս օրէ առաջ ժամը 10-12 և կէս օրէ յետոյ ժամը 3-5:

Գշ. և Աւր. օրերը իր տունը իսկ Իշ. և շաբաթ ժամը 10-12 Պապ-էլ-Լուք Գուրբի դեղատնիք աղքատաց ձրի գարմանուով: 243-270

ԳԻՐՔԵՐ ԵՒ ԹԵՐԹԵՐ

Ամերիկացի մեր ազգայնոց կը ծանուցուի թէ Երրորդ տարեշրջանի սկիզբէն «Արշալույս» ի Գործակալութիւնը ստանձնած են ի Շիրակո, Մ. Մ. Գարակալուտեան և ընկ. որոնք բացի «Արշալույս» էն,

Բաժանորդագրութիւն կ'ընդունին նաև հետեւեալներէն:

ԱՆՍՏԻՏ, ազգային, դրակաւ և դեղարուեստական ամսագրութիւն, արեւկան բաժանորդագրին տուար 2:

ԳՈՒԹԱՆ, հանգէս հողագործական և ճարտարաբանական, որ կը հրատարակուի փարիզի մէջ ամիսը մէկ անգամ: Տարեկանն է 8 3. ճանապարհածախսով միասին:

ԱՐԱՐԱՏ մեր միակ հին կրօնական Ամսագիրը որ կը հրատարակուի Ս. Էլմիթիմին, Տարեկանն է մէկ տուար միայն:

Նամակագրող կ'ընդունին, կըր ապագրանքը 50 անիթ և պակաս է. իսկ աներին համար պէտք է գրած զրկել Money orderով և կամ registered նամակով: Յանձնարարութիւնները կանխիկ կը կատարուին:

Տեղեկութիւններու համար դիմել
M. M. KARAGAVOORIAN et Co.
61 West Huron St.
CHICAGO III

ԳԱՌԼՈ Մ. ՊԱՍՄԱՆՃԵԱՆ

ԵՒ ԸՆԿԵՐԻ
ՕՐԵԼ ՄՈՆՖԵՐԱԹՕ ԱՂԵՔԱՆԴՐԻԱ

Պատիւ ունինք ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ վերջերս հաստատուած ըլլալով հրատարակող, կ'ընդունինք և կ'ստանձնենք ամեն տեսակ և ամեն ազգի ապրանքայ յանձնարարութիւնը, ինչպէս ժամագրոյցի, զօնարկեղանաց, արեւելեան և ևւրոյ սկան զանազան տեսակ գունաւոր և ճերմակ քարերու, Գօլտիպիական Ֆօնօկրաֆիներու, ինչպէս նաև գրուած և անգիր խողովակներու — զօյան — (մեծ արանակ), և քարակաւի կողովակներու և հաւանքեղանակ:

Մասնաւորապէս համաձայնած լինելով Պօլսոյ Առաջին (Մարտիրոս Պէլլէրիան) ստան ձեռք, որուն ապրանքները մեծ գնահատման արժանացած են նոյն իսկ ևւրոյական հրատարակաց վերջ, միշտ ի միջեր ունինք ինչեւէ հանրածանօթ տան ամեն տեսակ ապրանքները. ինչպէս Reo-producteur Andelib (Ֆօնօկրաֆի անգլ) որ անմրցելի է հրատարակելի վրայ, և Գօլտիպիական Ֆօնօկրաֆիներու ներկայացուցիչ Մ. Պասաճօրի սքանչացման աւարկայն եղած է:

Մեր արամագրութեան սակ ունինք Անտելիպի գործարանին զանազան նուազներն. ինչպէս Մանտիլն, Բանոն, Ուր ևւն. և ֆօնօկրաֆի համար տակնական կրօնականներու վրայ չափուած հին և նոր վարպետ կողմերու ընտիր Գօլտիպիներ:

Կ'ստանձնենք կատարել Մաքսային ամեն տեսակ գործողութիւնը փութով և չսխաւք փոխարինութեամբ:

Կը գանձենք զանազան երկիրներու փոխանակ սղերը:

Բաց աստի ընկերութիւնս Լոնտոնի, Պօլսոյ, Գահիրէի, Եաֆայի և Երուսաղէմի մէջ թող թակցներ ունենալով, կ'ստանձնենք այդ տեղերուն համար ամեն տեսակ ներածում ևւ արտածում:

Մեր հասցէն է
CARLO M. BASMADJIAN et Cie. Okelle Monferate
Alexandrie

ՄԻՆԿԵՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅԻՉ Ժ. ՆԱՅՏԼԵՆԿԻՐ

Պալաքի փողոց. Խաչնէտարի սեփականութիւն, Պրիթօլ Սթէյլի ճիշդ դիմաց,
Գաֆէ Տը Լա Պուրի կից:

Հին եւ նոր ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ԲՈՂՈՐ ԲԱՂԱՔՆԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄԷՋ 6500 ՄԱՍՆԱԿՆԻՂԵՐ ՌԵՆՍ

Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները Սիւնիկ ներս են ևւ ստոնցէ մինչև ցարք 17,000,000 ծախուած է:

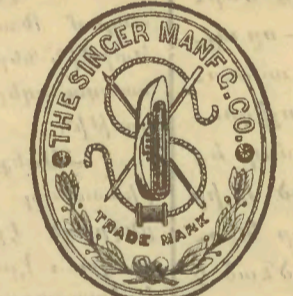
400 և անցի վիսյակներով ևւ մեքայներով վարձատրուած, Երաշխատուած մեքայներ.

ԱՄԵՆԻ ՄԵՇ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ՄՐԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիեզերական առուեսանաւիգիսի մէջ ստացած է:
ՀԱՅՐԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՐԱԿԱՆ
ԱՐԿՈՒՆԻՐԻՆ
ՀԱՅՐԱՅԹԻՉ ԱՆԳՂԻՈՅ ԿԱՅՐԱԿԱՆ
ԵՒ ԹԱԳԱՆՈՐԱԿԱՆ ԱՐԿՈՒՆԵԱՆ
ՀԱՅՐԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ՆՏԻՎԱԿԱՆ ՅԱՆ

Չրի դասեր և նորոգութիւններ, Սիւնիկ մեքենայնից համար, յաճախողաց տուններուն մէջ:

Վճարմանց Դիւրութիւն
Փոխանակութիւն հին մեքենայնից ևւ նորոգութիւն ամեն կարգի Մեքենայնից

Կեղծերէն զգուշանալ,
ուշադրութիւն դարձնել իւրաքանչիւր մեքենայի վրայ
Սիւնիկի յանրակցին:

ԳԻՆ ՉԱՓԱՌՐ

ՄՈՒԶՈՒԱԼ ԼԱՅՑ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՅՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԵՆ ՀԱՐՈՒՄՅԵ ԵՒ ԿԱՐԵՒՈՐԸ
ԵՐԱՇԽԱՆՈՐԵԱԿ ԳՐԱՄԱԿՈՒԻ 1 ՄԻԼԵՐ 563,961 ՀԱՍՐ ՏՐԱՆԻ

Ապահովագրեալներուն կը բաժնէ ամենէն աւելի շահաբաժինները:
Ապահովագրեալներուն արդէն վճարած է կամ ի նպաստ իրենց գումարած է 3 ՄԻԼԵՐ 563,961 Քիչ որ գրեթէ աշխարհի ուրիշ սրբ և ընկերութիւնէ մէկ միլիար աւելի է:
Պ. Պ. ԳԻՐԶԻՍ ԵՒ Ժ. ՎԱԼՅՈՅ
Ընդհ. ներկայացուցիչը ի Գահիրէ

ԳԵՈՐԳ ԵԿԱՒՕՑ Դեր-Գործակալ ի Գահիրէ

ՀՐԷԻՑ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ
ՎԱՐՉԱՐԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱՇԱՏՈՒԹԻՒՆ
ԿԻՐԱԿԻ 11 ՄԱՅԻՍ 1902

Աշխարհի մէջ գտնուող ուրիշ որ և է ընկերութիւնէ աւելի երայտաւորութիւններ, ընդարձակ գործառնութիւններ և հրատարակի վրայ աւելի ապահովագրութիւններ ունի և աւելի ապահովագրին կը գանձէ:

ԱՆԹ. Թ. ՌԱԿԻ գլխաւոր գործակատար յԱղեքսանդրիա:

Վերջին նորաձեւութեանց հաճախատմէն ճաշակի յարմար:

Ներութիւն, տակնութիւն ևւ քաղաւորութիւն:

Շարա Մազալի Ալիզ, Երեքի փառ. ի պարտէլին գիմաց թիւ 20:

ԳԻՆԵՐԸ ԻԻՍ ՉԱՓԱՌՐ

1725	837	9923	10854	7011	46
60	134	299	2056	2684	3178
4227	4415	5288	5387	5471	5587
6471	6761	6904	7162	7877	8071
7901	8185	8794	9399	10013	10375
				10447	10560
					11001

ԺՈՂՈՎՐԻՒԱԿՆ ՏՊԱՐԱՆ
ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ
ՓՈՒՆԴՐՈՒՄԷՅԻ ՊԱԳ-ԷԼ-ԽԱԼԲ ՄԱՆՈՒՐ ՓԱՇԱ ԽԱԼԻՔ
Մոնարեմ Պեյ ղեկարանիկն ֆոլի սան վերի յարկը
ԷՐՄՆԵԱԼ 1 ՄԱՅԻՍ 1900
ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՐԷՆ
Գ. ՅՈՐԳՈՍԵԱՆ
ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ԺՈՂՈՎՐԻՒԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻՆ մեջ կը պատրաստուին Հայերէն և Երուսաղէմ լեզուներով ամեն տեսակ հրատարակութիւններ, մասնաւոր խնամով:
Դիւրեւ, Կանոնագիրներ, Տեղեկագիրներ, շրջաբերականներ, Հրատարարներ, Տուներ, Այցեխարտեր, Մանագրներ ևւ այլ ևւ այլ վաճառականական յանձնարարութիւններ կ'ընդունուին յախաւոր զներով:
Յանձնարարութիւն կըստ պահուել պեճ է հասնուանուած գներն կեսը կանխիկ ձեւերը ևւ մնացեալը աւարտուելն անմիջապէս վերջ:
Տպարանը բաց է ամեն օր առաւօտուն ժամը 7 և 12 և կէս օրէ վերջ 2 և 7 ր: